

แนวทางการจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

ความเสี่ยง (นิยาม)

โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดขึ้นในอนาคตและมีผลกระทบต่อให้ดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร

ปัจจัยเสี่ยง (ต้นเหตุของความเสี่ยง)

- ปัจจัยภายนอก ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง กฎหมาย
- ปัจจัยภายใน ได้แก่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับภายในองค์กร ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ วัฒนธรรมองค์กร

การประเมินความเสี่ยง (จัดลำดับความเสี่ยง)

- โอกาสที่จะเกิด หมายถึง ความถี่ หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยง
- ผลกระทบ หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง (ลดโอกาสและผลกระทบ)

- การยอมรับไม่ดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากไม่คุ้มค่าค่าใช้จ่าย
- การลด/การควบคุม เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจนระดับยอมรับได้
- การแบ่งปัน/การโอน เป็นการถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่น แบ่งความรับผิดชอบ
- การหลีกเลี่ยง ไม่ดำเนินการในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง

การควบคุม (แบบการลดความเสี่ยง)

- แบบป้องกัน เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุม รหัสผ่าน กำหนดระดับอนุมัติ การเก็บรักษาทรัพย์สิน เป็นต้น
- แบบค้นพบ เช่น การสอบทาน รายงาน การกระทบยอด การตรวจนับสินค้า การรายงานสิ่งผิดปกติ เป็นต้น
- แบบแก้ไข เช่น การกำหนดรูปแบบ/วิธีการใหม่ การจัดโครงสร้างใหม่ เป็นต้น
- แบบส่งเสริม เช่น การกำหนดนโยบาย คู่มือการปฏิบัติงาน แผนฝึกอบรม มาตรการฉุกเฉินและการให้รางวัล
- แบบชดเชย เช่น ระบบ Manual ที่สำคัญระบบ Computerize เป็นต้น

หลักเกณฑ์บริหารจัดการความเสี่ยง

- หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลว. ๑๙ มี.ค. ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒
- หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว ๓๖ ลว. ๓ ก.พ. ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ : หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

การนำไปใช้ประโยชน์

- นำหลักการไปประเมินและเสนอแนะแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาที่ดินให้มีความเหมาะสม
- การกำหนดกรอบแนวทางการตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของหน่วยรับตรวจได้อย่างเหมาะสมกับบริบทขององค์กร

